

ОСЕМТЕ БЕЗСМЪРТНИ И ТЯХНАТА СИМВОЛИКА

Рени Стоянова

“THE EIGHT IMMORTALS” AND THEIR REPRESENTATION

Reni Stoyanova

Abstract: The Eight immortals are bright figures in Chinese mythology. Their appearance and features are pretty unique as well as the stories they appear in. Their power can be transferred to a power tool that can bestow life or destroy evil. The 8 Immortals are considered to be signs of prosperity and longevity, so they are popular themes in ancient and medieval art. Each of them represents a different aspect of Daoist perfection.

Key words: The Eight Immortals, Li Tieguai, Han Zhongli, Zhang Guolao, Lan Caihe, He Xiang, Han Xiangzi, Cao Guojiu, Lü Dongbin

Китай е огромна страна, на чиято територия се срещат всякакви пейзажи. Това е земя, дала началото на една от най-великолепните и значими култури на света, както и необятното богатство от митове, обхванали в себе си всичко, което е вълнувало мирогледа по онова време (Уилкинсън 2008, 6).

Представата за *осемте безсмъртни* (八仙) се формира още през първите векове на нашата ера, по време на династия Хан (汉), но индивидуалността и специфичните си качества придобиват доста по-късно. В основата е един вече утвърден в митологичен план персонаж, който срещаме и в трактатите на ранните даоси. Това е мъдрецът, избрал да се оттегли от обществения живот и да заживее в хармония със себе си и природата. Така, следвайки своя път, той преодолява ограниченията на времето и пространството, за да стане безсмъртен – 仙. В случая с *осемте безсмъртни* този образ бива умножен по осем, като „осемте диаграми“ (八卦) от И Дзин и осемте емблеми на даоизма (Шилиянов 2011, 7).

Цифрата осем и тук най-вероятно не е случайна. В китайските схващания тя носи смисъла на богатство и късмет. Ето защо не трябва да ни учудва връзката с висшата сила, безсмъртните и свръхестественото, които са неизменна част от схващането за *осемте безсмъртни*.

Смятало се, че *осемте безсмъртни* живеят на митичните острови Пънлай, Фанчан и Инджоу в Източното море, до които никои кораб не можел да достигне. Когато първият император Цин Шъхуан обединил Поднебесната, той се почувствал толкова могъщ, че решил да победи смъртта и изпратил експедиция в Източно море да открие остров Пънлай и да му донесе еликсира на безсмъртието. Слугите му обаче никога не се върнали от пътуването, а за *осемте безсмъртни* се заговорило, че прекосявали морето, използвайки магични сили – всеки от тях хвърлял във водите някакъв предмет, който се превръщал в морско създание и го пренасял на сушата, където хората вярвали, че те идват да вършат добри дела и да разпространяват даоското учение (<http://bulgarian.cri.cn/321/2010/03/30/1s95821.htm>).

Лю Дунбин (呂洞賓) е най-впечатляващ на вид сред *осмината* – типичен имперски бюрократ, но на гърба си има меч, който плаши злите духове и ги прогонва. В някои моменти в ръката си стиска бамбукова пръчка с пискюл на върха, служеща за гонене на мухите или я използва за плавателно средство. Както много други митични персонажи и Лю Дунбин е историческа личност, живяла през X век. Той заема особено място в представите на различните даоистки школи, защото е смятан за един от създателите на вътрешната алхимия. Освен нея китайците познават и външната алхимия. Почитан е и като покровител на странстващите фокусници и магьосници, на бръснарите, заради мечът, който е и негов запазен знак, и на знатното съсловие, заради цялостния му вид.

В Китай го тачат като бог на медицината. В историята на *чигун*, Лю Дунбин е известен и като автор на знаменитото стихотворение „Надпис в 100 йероглифа“, в което описва етапите на трениране на енергията по време на *чигун медитацията* като важен метод за усъвършенстване и постигане на дълголетие.

За Лю Дунбин се разказва интересна легенда. Той срещнал Джун Личюан (друг от *осемте безсмъртни*), който му подарил своята възглавница. Веднъж, докато бил в Чанъан, той седнал да вари каша от жълто просо. Докато кашата се варяла, задрямал върху възглавницата на Джун. Присънил му се сън, в който той бил издържал изпитите за съветник на императора и направил бързо кариера. Станал много прочут, оженил се за богата и известна жена, родили му се син и дъщеря. Не след дълго обаче хората започнали да завиждат на живота и кариерата му, другите чиновници – да го клеветят и скоро го обвинили в държавна измяна. Бил принуден да бяга, жена му го изоставила, а децата му били убити от разбойници. Останал сам, без нищо, умиращ в нищета на улицата. Като

се събудил, бързо осъзнал, че е само сън и въпреки че действието в съня се развивало цели 15 години, всъщност били изминали само 15 минути, докато се варяла кашата. Разтревожен, отишъл при своя приятел Джун Личюан, за да му разтълкува съня. Той му казал, че сънят му показва безсмислието на желанието на хората за власт, пари и охолен живот и до какво водят тези желания. Така Лю Дунбин се отказал да става министър и изцяло се посветил на живота си като даоски последовател. Станал известен и много обичан от хората лечител и майстор на бойните изкуства, а по-късно и превърнат в легенда, като един от *осемте безсмъртни* от пантеона на китайската митология (<http://daoin.com/ludunbin.php>).

Вторият впечатляващ образ е на Джунли Цюен (鐘离權), който в ръка неизменно държи ветрило и то не какво да е, а вълшебно – можещо да съживява мъртъвци. Понякога е направено от пера, друг път от палмов лист, а понякога от конска опашка и се нарича *юмаошан* (羽毛扇). Важно е да кажем защо ветрилото е толкова специално и показателно. Вероятно то е препратка към китайските бойни изкуства, където между летвичките на ветрилата са скрити стрелички, които с помощта на пружина биват изстрелвани при нужда. Джунли Цюен е изтъкнат пълководец, който в един момент сам се оттегля и се отдава на *дао*. Възприема се като най-старши сред *осемте безсмъртни*; той също е олицетворение на воинското съсловие, но умее и да пише. Противно на очакванията да заеме висок пост като предшествениците си, той не тръгва по техните стъпки. Още от мига на раждането му и обстоятелствата около него започват въпросителните. Роден е на петия ден от петия лунен месец в Юндзюни. Още при раждането му стаята бива озарена от неземно сияние, което накарало стражите пред вратата да закрият очи, но когато се престрашили да погледнат, гледката била още по-смайваща. Бебето не било обикновено – челото му било изпъкнало напред, ушите щръкнали, веждите – гъсти, имал щръкнал нос и масивна долна челюст, а бузите и устните му били с цвят на цинобър. Цинобърът е основна субстанция в даоската алхимия и се свързва с безсмъртието. Освен това ръцете на новороденото били твърде дълги, „като на тригодишно дете“, но най-странно от всичко било, че бебето не издавало и звук. На седмия ден обаче то се засмяло до уши, скочило на крака и дори си затананикало чудата песен. Джунли Цюен пораснал и станал силен и съобразителен мъж с дълга брада, която прикривала нетипичния цвят на бузите и устните му. След като станал военачалник, поел на поход, където войската му била разгромена, и бягайки, той попаднал в една пустош, където седнал и започнал да оплаква съдбата си. Тогава от мрака изплувал един странник – „синеок варварин“,

който му казал, че ще го отведе на сигурно място. Преминали през лабиринт от каньони и стигнали до една къща. Водачът му казал, че това е мястото, където Дунхуа постигнал безсмъртие, и предложил на Джунли Цюен да пренощува там, поклонил се и изчезнал. Джунли Цюен се повъртял и дочул говор. След малко на вратата се появил снажен старец, наметнат с бяла еленова кожа и с дебела тояга в ръка. Той веднага разпознал неканения си гост, а гостът от своя страна веднага разбрал, че пред него не стои обикновен старец, а *сиен*. Като прекрачил прага, Джунли Цюен коленичил и помолил стареца да го посвети в изкуството си. Говори се, че именно тогава старецът го запознал с *люлунфан* или „Методът на Зеления дракон“, което е една специална техника в боя с меч. Освен това Джунли Цюен се научил и как да използва „долното цинобърно поле“, за да извлича еликсира на безсмъртието. На третия ден старецът го отпратил с думите, че вече е стъпал на Пътя и е въпрос на време да му се явят и други учители. Така той си тръгва, но не се прибира в столицата, а продължава своите търсения. По-нататък среща наставника Хуаян, който го въвежда в *даодъдзин*, разяснява му връзката между *ин* и *ян*, показва му още някои съставки на вълшебния еликсир, показва му как да тълкува съновиденията и също го отпраща. Следваща спирка е родното място на Конфуций, където той прилага познанията си, превръща среброто в злато и го раздава на нуждаещите се. Накрая се връща в Кунтун и си прави своя обител (<http://pages.ucsd.edu/~dkjordan/chin/bashian/bs4LeuDonqBin.html>).

Следващият представител на *осемте безсмъртни* е Хъ Сиенгу (何仙姑), която се явява единственият женски образ, ако изключим Лан Цайхъ, който е малко по-различен. Понякога превеждат името ѝ като „Безсмъртната дева“. На много ранна възраст тя достига състоянието на безсмъртна и затова запазва пословичната си младост на 14-годишно момиче. Покровителка на жените, често е изобразявана като изискана дама с прекрасни одежди или с дрехи на висш чиновник, стиснала в ръка бамбуков черпак. Нейна запазена марка са белият лотосов цвят и прасковата – символ на дълголетието, както и чудодейната гъба *линджъ*, а в ръка държи кошница с борови клонки, нарциси, бамбукови стръкове и други. Когато навършила 14 години, започнала да сънува галантен ухажор – това бил самият Лю Дунбин, който я предупредил да не споделя с никого и я посъветвал да яде стрита слюда, от която тялото ѝ станало ефирно. След като заявила на родителите си, че няма да се омъжи, майката успокоила разгневения баща, като му припомнила, че дъщеря им се е родила с шест златни косяма и вероятно това предопределя необичайната ѝ съдба. След смъртта на родителите си тя се оттеглила в планината и там заживяла в сламена

колиба. Спряла да се храни със зърнени храни и така не се влияела от студ или горещина. Често в колибата ѝ се отбивали странстващи даоси, дочули за нейните занимания, и оставали възхитени от познанията ѝ. Един ден и У Дзътиен (Покровителката на Поднебесната) дочула за нея и заповядала да доведат Хъ Сиенгу, с единствената мисъл да използва силата на дълголетие и така да царува, докогато пожелае. Стражите я намерили и заедно тръгнали към двореца. Били съвсем близо, когато тя симулирала смъртта си – това за нея не било никакъв проблем. Според даоистките схващания това се случва, като омагьосва предмет, например бамбуковия си черпак. Императрицата се досетила, че тази смърт не е случайна и направила всичко възможно да я открие, но не успяла. Скоро императрицата се разболяла и така била свалена от трона и изпратена в изгнание. След смъртта ѝ на трона се възкачил нейният син. Хъ Сиенгу е забелязана отново след около 50 години с ореол от пъстроцветни облаци. След време тя излъчва свое подобие, превърнала се в китайската Пепеляшка – момиче от бедно семейство, с добър, но мекошав баща, мащеха и доведена сестра, която често изяжда нейната оризова каша. И така един ден тя просто се възнесла на небето върху яркочервен лотос. Дори държала в ръка черпака, с който варила ориза. Затова я смятат и за покровителка на домашното огнище (<http://pages.ucsd.edu/~dkjordan/chin/bashian/bs6HerShianGu.html>).

Джан Гуолао (張果老) е най-възрастният сред *осмината*. Смята се, че наставката *-лао* е добавена по-късно. Според китайските схващания е добре да има негов образ в стаята на най-възрастния от семейството, за да го дари с дълголетие, достойни старини и лека смърт. Освен това Джан Гуолао е и заклинател, и гадател, и алхимик, обича виното (като всички *даоси*), но умее и да го прави. Казват, че издържал без храна по цели седмици, достатъчно му било да пийне няколко глътки вино, но от неговото. Запазена марка е неговият рибен барабан – „кух бамбуков прът, в който са пъхнати две палки, а на другия му край е опъната изсушена змийска кожа“ (Щилиянов 2011, 34).

Това причудливо нещо понякога е шаманска дрънкалка, кречетало, но най-често там прибирал магарето си. Това магаре не било обикновено, то изминавало по десет хиляди *ли* на ден. След всеки преход Джан Гуолао го сгъвал като лист хартия и го прибирал. Тук аналогията е с изкуството *джъджъ* – сгъване от хартия. Когато искал да го използва, изваждал сгънатата хартия, плюел върху нея и така то добивало реалните си размери. Накратко казано той е пълен с изненади – владее Трите енергии – *дзин*, *ци* и *шън*. Той е олицетворение на щастливите житейски обрати, смятали

са го за реинкарнация на бял прилеп. Според сведенията е живял в най-славните и запомнящи се времена на династия Тан. Случило се, че мълвата за уменията му достигнала до ушите на императора и той пожелал да се срещнат. Джан Гуолао отказал да иде в двореца при император Тайдзун, но императрицата У Дзътиен била по-настоятелна и го принудила да напусне планинската си обител. Аналогично на случая с Хъ Сиенгу и той, като наближили двореца, се строполил мъртъв. След време се появил жив и здрав, но хората го гледали с други очи. Най-интересната история го свързва с император Сюандзун – той бил отличен стратег и по негово време империята била в разцвет до момента, в който се отдал на любовта си към музиката и поезията. Този надарен император много искал Джан Гуолао в двореца си и правил няколко опита, отчитайки и неуспехите на предшествениците си. Накрая това се случило. Джан Гуолао обичал да разказва най-различни истории за безсмъртните, но не говорел за себе си. Затова императорът решил да го изпита, като го предизвикал да изпие голямо количество вино, но Джан Гуолао казал, че негов ученик може да изпие повече, затова само плеснал с ръце и се появило едно момче на 14 – 15 години, облечено в даоски одежди. То пресушило цяло *доу*, което се равнява на 10 литра. Джан Гуолао казал, че това е достатъчно, но императорът и останалите искали зрелището да продължи. Щом момчето изпило още една глътка, от темето му рукнало вино и то се строполило на пода. Като отишли да му помагат, слугите видели една златна кана с вместимост точно едно *доу*. Друг път пък императорът пожелал да види магарето на Джан Гуолао и тогава пак се появило същото момче, което от една кутия извадило малко животинче – това било много умалено на вид магаре. Друг път императорът го накарал да пие кукуряк, защото според легендите безсмъртните могат да го пият, без да им стане нещо – тогава Джан Гуолао отпил и се свлякъл на пода, зъбите му почернели и се смалили. Той ги извадил сам с церемониалния си жезъл и намазал венците си с една помада. Пред смаяните погледи на всички му поникнали нови зъби, бели като сняг. След като веднъж пред очите на императора той възкресил и мъртвец, всички шеги и закачки с уменията му престанали и в знак на преклонение дори поставили негово изображение в двореца. Това не се харесало на Джан Гуолао и оправдавайки се с възрастта си, помолил да се върне в своята обител.

Ли Тиегуай (李鐵拐) е най-неугледният сред *осмината* и се смята, че пръв е постигнал безсмъртие. Образът на дрипав просяк обаче не е първообразът му, а стечение на обстоятелствата по пътя на *даоса*. Цели 40 години калявал духа си. Славел се с избухлив характер, но не

подминавал човек в нужда. Покровител на маговете, астролозите и знахарите, но не и на шарлатаните. На рамото си винаги носи кратунка, в която стоят всичките му вълшебни отвари, но тя му служи и за спален чувал. В даоските представи тази кратунка, наречена хулу, е определяна като китайски рог на изобилието. И той е живял по времето на династия Тан. От Ли Тиегуей се заинтересувал самият Лаодзъ и му се явявал, като му изпращал най-различни изпитания – веднъж красавица, друг път несметно богатство – и така, докато не му показал как да разделя духа от тялото си, за да иде при безсмъртните. Ли Тиегуей повикал един от учениците си и му казал, че напуска тялото си за седем дни, но е много важно през това време нищо да не се случи с него. Посъветвал ученика си, ако не се върне до седмия ден, да изгори тялото на клада. Той се съгласил и спазвал стриктно заръките на учителя си, докато настъпило утрото на седмия ден и ученикът получил вест, че майка му е на смъртно легло. Позачудил се какво да направи, но си казал, че след като досега Ли Тиегуей не се е върнал, явно не се нуждае вече от тялото си. Направил клада, изгорил го и тръгнал към родното си село. По пътя срещнал един просяк, който изглеждал много безпомощен и изнемощял, но си казал, че такава е съдбата му и го подминал. На свечеряване учителят му се завърнал, но отдалеч видял горящата клада, затова се поогледал от висините и видял тялото на просяка, забравено от всички, и без много да размишлява, се напъхал в него. Веднага усетил необходимостта от захвърлената до него патерица и тогава му се явили Лаодзъ и Сиуанму, които го похвалили за себеотрицанието. Тогава Лаодзъ му дал кратунката си, а Сиуанму напръскала патерицата му с някаква женска отвара и тя станала много здрава (<http://pages.ucsd.edu/~dkjordan/chin/bashian/bs2LiiTieGoai.html>).

Хан Сяндзъ (韓湘子) е най-младият от всички. Често го бъркат с детето Лан Цайхъ. Той е вечно млад и обикновено е с флейта, благодарение на която вдъхва живот на увяхнали цветя, дори посред зима. Понякога го изобразяват с чифт кастанети, понякога с реторта, вероятно за да ни покаже, че е и вещ алхимик. Вместо обаче да заляга над конфуцианските автори, той предпочитал да е в планините с флейтата си, където дори съчинявал стихове. Лю Дунбин го взел за свой ученик, а чичото на Хан Сяндзъ го укорявал, че се шляе, вместо да учи. За да опровергае думите му, чичото му дал една празна кана, която Хан Сяндзъ напълнил с вино, а след това и с пръст, върху която мигом поникнали цветя. Тогава чичото Хан Ю забелязал бели листчета сред цветята и като прочел написаното, се озадачил. Там пишело:

„Виелица застигна ме в Цинлин и пътя изгубих.

В преспи затрупан е синият проход

И конят ми не може да продължи...“ (Щилиянов 2011, 54)

Това писание се оказало вярно. Но трябвало да мине време, докато не настъпила суша и всички се молели за дъжд. Самият Хан Сяндзъ предизвикал пороен дъжд. След това чичо му бил отпратен от двореца, защото че дръзнал да не се съгласи с императора, но след време обвиненията срещу него били отхвърлени и той се върнал, заемайки се със старите си задължения. За Хан Сяндзъ знаем, че си отишъл от този свят, като паднал от една праскова, усмихнат, но това му спечелило място сред *осемте безсмъртни*.

Лан Цайхъ (藍采和) или „бродещото дете“, както често го наричат, е може би най-неопределимият сред *осмината*. Веднъж изобразяван като момиче, веднъж – като момче, но винаги е с плитки и синя широка дреха. Тук има малка игра на думи с фамилията му и пак сходната по звучене кошничка, която носи на рамо или закачена на една малка, като него самия, мотика. Заради мотичката някои го смятат за покровител на градинарството, а други вярват, че е покровител на уличните артисти. Сякаш за да обърка още повече хората, понякога е изобразен, свирейки на флейта, а друг път подпира подпийналия Джан Гуолао. Мнозина изразяват дори догадка, че именно той се явява онзи малък асистент на Джан Гуолао. Вероятно е живял в зала на династия Тан. Някои твърдят, че е бил актьор, други, че първо е бил сановник, но изоставил всичко, за да тръгне по Пътя. Легендите разказват за него, че се подпира на един откършен клон и така ходи, носейки само една обувка, без дом, обикалящ навред. Често обикалял около кръчмите и пеел песни за безсмъртните, като накрая дори раздавал част от припечеленото. Най-показателно обаче е отношението му: веднъж срещнал мръсен и зле изглеждащ просяк, но без капка колебание се спрял до него, почистил раните му и го измил. Естествено че това не бил обикновен просяк, а самият Ли Тиегуай, който за награда го просветил в тайната на дълголетието. След време Лан Цайхъ напуска тленната си обвивка и „горе“ го посрещнал Ли Тиегуай и го запознал с Джунли Цюен и Лю Дунбин (Щилиянов 2011, 57-60).

Цао Гуодзиу (曹國舅) е с най-впечатляващ произход. Сестра му е императрица. Макар и от такова потекло обикновено бледнее на фона на останалите. Често го изобразяват с пурпурни одежди, в ръка с нефритова скрижала, която е неговият отличителен елемент. Понякога обаче държи жезъл, като този, с който Джан Гуолао вади изгнилите си от виното зъби,

или пък кастанетите на Лан Цайхъ. Смята се, че именно той е покровител на уличните изпълнители. Много често ръцете му остават скрити под широките ръкави и само можем да предпологаме, какво се крие там (Щилиянов 2011, 61).

Малко след като така му става императрица, той решава да напусне двореца като обикновен простосмъртен, но не съвсем, защото на раздяла получил „златна синекюра“ – това е една златна плочка, на която пише кой е той и му позволява да ходи, където пожелае. Така стигнал до Хуанхъ, където се качил на ладия, обяснил, че е тръгнал по пътя на смирение, но лодкарят настоял да си плати. Тогава Цао Гуодзиу показал златната плочка и веднага всички взели да му се кланят. Само един невзрачен странник с меч го попитал как може да става отшелник, като парадира с потеклото си (<http://traditions.cultural-china.com/en/210Traditions9170.html>). Без да се колебае, Цао Гуодзиу хвърлил златната плочка във водата и помолил странника, който бил Лю Дунбин, да го вземе за негов ученик. Така двамата се възнесли пред смаяните погледи на всички. Оказва се, че Цао Гуодзиу си има и брат – Цао Дзинджъ, който бил разглезен и разпуснат младеж и обичал да задиря всички жени в двореца. Заради потеклото му те не си позволявали да го отблъснат. Веднъж си харесал жената на един конфуциански учен и се допитал за мнение до брат си, който пък му казал, че един благородник не бива да има такива познати. Приел буквално думите му, Цао Дзинджъ издирил хора, които да затрият мъжа, а жената хвърлили в кладенец, но един старец я спасил и я посъветвал да търси истината. Така тя се допитала до Цао Гуодзиу, който не вярвал брат му да има намеса и набързо обвинил жената, като казал, че дори заслужава една сопа. Жената обаче не се отказала и накрая вината на Цао Дзинджъ била доказана, а самият той – обезглавен. Цао Гуодзиу пък бил осъден на доживотен затвор. След време бил помилван, но осъзнал „дворцовата поквара“, се заселил в една пещера. Там се отбили двама непознати, които го заразпитвали с какво се занимава, а той отвърнал, че култивира *дао*. След кратък разговор става ясно, че той вече е открил Пътя и странниците го повели със себе си (http://www.nationsonline.org/oneworld/ChineseCustoms/eight_immortals.htm).

Популярността на *осемте безсмъртни* сред обикновения народ и хората на изкуството се дължи на това, че те са смятани за символи и патрони на благополучието и дълголетието. Стремехът на хората да си осигурят благословията на *осемте безсмъртни* била толкова силна, че в известна степен те са приравнявани с богове. Образът им е сред най-често срещаните художествени мотиви, техни статуи и изображения могат да

бъдат видени върху почти всичко – от картини, през тъкани до книжни фенери. На *осемте безсмъртни* са посветени специални светилища из цял Китай, като едно от най-известните е в павилиона „Пънлай“ в провинция Шандун, техният лик е неизменна част от даоските поклоннически процесии и религиозни ритуали (<http://bulgarian.cri.cn/321/2010/03/30/1s95821.htm>).

Всички тези истории на безсмъртните показват желанието на хората да вярват в доброто, неизвестното и невидимото. Вярата, че пречиствайки тялото си се освобождаваме от греховете и душата ни се възнеся. Сказанията за *осемте безсмъртни* са показателни и поучителни, всяка от историите добавя по нещо към разбиранията, обогатява житейския опит и показва светлината, доброто и непредсказуемостта на живота. Това, че всичко е преходно, това, че само за един миг може да настъпи пълен обрат, това, че видяното с очите не е единственото важно, това, че човек се учи цял живот. След всичко казано дотук може би най-важното, на което ни учат *осемте безсмъртни*, е, че човек трябва да разгърне себе си, собствените си таланти и умения, и така да допринесе за равновесието, прогреса и добруването на всички същества във Вселената.

Библиография

Уилкинсън 2008: Уилкинсън Филип. Китайски митове. София: Унискорп, 2008. 6 с.

Щилиянов 2011: Щилиянов Юлиан. Китайски легенди и разкази за необичайното. София: Изток-Запад, 2011. 7, 34, 54, 57-60, 61.

<http://pages.ucsd.edu/~dkjordan/chin/bashian/bs0Intro.html>

http://www.nationsonline.org/oneworld/Chinese_Customs/eight_immortals.htm

<http://pages.ucsd.edu/~dkjordan/chin/bashian/bs4LeuDonqBin.html>

<http://pages.ucsd.edu/~dkjordan/chin/bashian/bs6HerShianGu.html>

<http://traditions.cultural-china.com/en/210Traditions9170.html>

<http://pages.ucsd.edu/~dkjordan/chin/bashian/bs2LiiTieGoai.html>